

MAGYAR NYELV

7. OSZTÁLY

I. TÉMAKÖR: A kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése

Óraszám: 5 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése
- A nyelvhasználati és a kommunikációs készség fejlesztése
- A kommunikáció nem nyelvi jeleinek alkalmazása mindennapi helyzetekben
- A kommunikációs zavar felismerése, néhány megismert korrekciós lehetőség alkalmazása
- A szövegértési készség fejlesztése
- A szóbeli kifejezőkészség fejlesztése
- Szerep- és drámajátékok gyakoroltatása
- Aktív részvétel különböző kommunikációs helyzetekben
- A közéleti megnyilatkozás alapjainak elsajátítása
- Az önálló véleményalkotás készségének fejlesztése
- Az önálló tanulási és ismeretszerzési képesség fejlesztése hagyományos és digitális források, eszközök használatával
- A tömeg- és digitális kommunikáció jellemzőinek megismerése
- A kommunikációs zavar felismerése, javítása
- Vita- és érvelési kultúra elsajátítása
- A közéleti beszédformák (felszólalás, hozzászólás, alkalmi beszéd) felismerése és alkalmazása

FOGALMAK

tömegkommunikáció, kommunikációs zavar, vélemény, vita, érv, cáfolat, hozzászólás, felszólalás, alkalmi beszéd

I. Kommunikáció, a digitális írásbeliség fejlesztése	óraszám
Kommunikáció szóban és írásban	1
Kommunikációs zavar	
Alkalmi beszéd, ünnepi beszéd, köszöntő	1
Hozzászólás, felszólalás, kiselőadás	1
Vita és érvelés	1
A tömegkommunikáció szerepe, feladatai, tájékoztató és véleményközlő műfajai	1
Reklám, hirdetés, apróhirdetés	

II. TÉMAKÖR: Mondat a szövegben – az egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szószerkezetek

Óraszám: 12 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A nyelv szerkezeti egységeinek és azok funkcióinak megismerése
- A nyelvi elemzőkészség fejlesztése
- A nyelv változásainak megfigyelése
- A helyesírási készség fejlesztése
- A mondatfajták azonosítása a közlési szándék szerint a beszélt és az írott nyelvben
- Egyszerű mondat típusainak felismerése, elemzése
- Az egyszerű mondat központosítása
- Az összetett szavak helyesírásának alapvető szabályai
- A mellérendelő és az alárendelő szószerkezet fajtáinak megismerése, elemzése
- A mondatrészek megtanulása (alany, állítmány, tárgy, határozók [időhatározó, helyhatározó, részeshatározó, mód- és állapothatározó, ok-és célhatározó, eszköz- és társhatározó, állandó határozó]), jelző [minőségjelző, birtokos jelző, mennyiségjelző, értelmező]
- A szórend és a mondatjelentés kapcsolatának vizsgálata

FOGALMAK

egyszerű szó, összetett szó, mondatrészek, szószerkezetek (alárendelő: alanyos, tárgyas, határozós, jelzős; mellérendelő: kapcsolatos, ellentétes, választó, magyarázó, következtető), szórend

II. Mondat a szövegben – egyszerű mondat részei, az alá- és mellérendelő szószerkezetek	Óraszám
A mondat a szövegben, a mondatok csoportosítása	1
Az állítmány	1
Az alany	1
A tárgy	1
Határozók: Hely-, idő-, állapot- és módhatározó	1
Eszköz-, társ-, részes-, ok-, cél-és állandó határozó	1
A jelzők: Minőség-,mennyiség-, birtokos és értelmező jelző	1
A mellé- és alárendelő szószerkezet	3
Az egyszerű mondat szerkezete, szórend	1
Az egyszerű mondat helyesírása	1

III. TÉMAKÖR: A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok

Óraszám: 10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Az anyanyelv állandóságának és változásának tudatosítása
- A nyelv főbb változatainak megismertetése (köznyelv, irodalmi nyelv, csoportnyelvek)
- A nyelvek megjelenési formáinak ismerete
- A tanuló környezetében előforduló nyelvjárás néhány jellegzetességének megfigyelése
- A nyelvi tolerancia kialakítása, fejlesztése

- A tanuló környezetében előforduló nyelvváltozatok azonosítása
- Anyanyelv, idegen nyelv, nemzetiségi nyelv összevetése
- A főbb szóalkotási módok (szóösszetétel, szóképzés) ismerete
- Az összetett szavak alapvető helyesírási szabályainak elsajátítása

FOGALMAK

irodalmi nyelv, köznyelv, nyelvjárás, csoportnyelv, ifjúsági nyelv, jelnyelv, egyszerű szó, összetett szó, szóösszetétel, szóképzés

III. A magyar nyelv társadalmi és földrajzi változatai, szóalkotási módok	Óraszám
A köznyelv és csoportnyelvek	2
Nyelvjárások	2
Szóképzés	2
Alárendelő szóösszetételek	1
Mellérendelő szóösszetételek	1
Ritkább szóalkotási módok	1
Összetett szavak helyesírása	1

SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRÁK

Óraszám: 7 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- évfolyamok pedagógiai programban meghatározott mérései
- egyéni szaktanári döntéstől és a tanulói csoport kompetenciáitól, előismereteitől függően: dolgozatok, számonkérések a megadott témában változatos pedagógiai módszerekkel (hagyományos, digitális, csoportos, differenciált stb.)
- a tananyagok mélyebb, sokszínűbb tanítása
- ismétlés, gyakorlás, tehetséggondozás

Szabadon felhasználható órák tevékenységei	óraszám
<p><i>Mérések, dolgozatok, számonkérések a megadott témában változatos pedagógiai módszerekkel:</i></p> <p>a, hagyományos, digitális, csoportos, differenciált stb. számonkérések b, évfolyamok pedagógiai programban meghatározott mérései (bejövő évfolyamoknál szövegalkotási készség és tartalmi igényesség)</p>	4
<p><i>Tananyagok mélyítése:</i></p> <p>a, gyakorlás, ismétlés, összefoglalás, mélyítés célzott szövegértési feladatokkal a megfelelő tanegységeknél, ahol az óraszámba nem fér bele b, tehetséggondozás, anyanyelvi versenyre felkészítés</p>	3

MAGYAR NYELV

8. OSZTÁLY

I. TÉMAKÖR: Könyvtárhasználat

Óraszám: 2 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A szövegek sajátosságainak megfigyeltetése, főbb fajtáinak tudatosítása: lineáris és nem lineáris, hagyományos és digitális szövegek
- Digitális és/vagy nyomtatott szótárak használata

FOGALMAK

szöveg, hagyományos szöveg, digitális szöveg, lineáris szöveg, nem lineáris szöveg

II. TÉMAKÖR: Összetett mondat a szövegben

Óraszám: 8 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A mondatfajták felismerése a közlési szándék és szerkezet szerint
- Az összetett mondatok típusainak megismerése
- Alárendelő és mellérendelő összetett mondatok elkülönítése
- A központozás megtanulása az összetett mondatban
- Az idézés szabályainak elsajátítása

TÖRZSANYAG

Összetett mondat a szövegben	óraszám
A mellérendelő összetett mondat	2
Az alárendelő összetett mondatok	2
A sajátos jelentés tartalmú mellékmondat	2
Az összetett mondat helyesírása	1
Az idézés	1

FOGALMAK

összetett mondat, alárendelés, mellérendelés, logikai viszonyok; idézet, idézés

III. TÉMAKÖR: Szövegértés és szövegalkotás

Óraszám: 3 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- Különböző megjelenésű és típusú szövegek megértése és alkotása
- A szövegtípusok műfaji, retorikai és stilisztikai jellemzőinek megismerése, áttekintése

Szövegértés és szövegalkotás a gyakorlatban	óraszám
A szöveg megszerkesztettsége, szerkezeti egységei	1
Szövegtípusok és műfaji, retorikai, stilisztikai jellemzői	1
Az érv és a cáfolat	1

FOGALMAK

elbeszélés, leírás, jellemzés, érvelés, cáfolat

IV. TÉMAKÖR: Nyelvtörténet, nyelvrokonság - játékosan

Óraszám: 4 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- a nyelv állandóságának és változásának megfigyelése különböző korok szövegeiben
- a szókincs változása, régi kifejezések, jövevényszavak gyűjtése irodalmi és beszélt nyelvi szövegekből
- a nyelvújítás és a nyelvújítók néhány szóalkotási módjának megismerése
- a magyar nyelv eredete, a nyelvrokonság hipotéziseinek megismerése

Nyelvtörténet, a nyelvrokonság kérdései - játékosan	óraszám
A nyelvek osztályozása nyelvtípusok szerint	1
Nyelvünk eredete, rokonsága	1
Nyelvtörténet, nyelvemlékek	1
Nyelvújítás	1

FOGALMAK

rovásírás, nyelvemlék, nyelvújítás, nyelvcsalád, nyelvrokonság, jövevényszó

V. TÉMAKÖR: Összegzés, ismétlés

Óraszám: 10 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- A tanult hangtani, alaktani ismeretek megfigyeltetése és felismerése a szavakban
- A szófajok és mondatfajták megfigyeltetése és felismerése a szövegben
- A szókincs fejlesztése
- Az állandósult szókapcsolatok, a szólások, a közmondások, a szállóigék értelmezése
- A szóbeli és írásbeli fogalmazási készség fejlesztése
- Az olvasmány-feldolgozási stratégiák gyakoroltatása
- Reflektálás a szöveg tartalmára
- A szöveghű, értő szövegolvasás gyakoroltatása
- A hagyományos és a digitális írás fejlesztése
- Kreatív írásgyakorlatok alkalmazása
- A helyesírási készség fejlesztése
- A mérlegelő gondolkodás fejlesztése
- A megtanult szövegtípusok jellemzőinek felismerése és alkalmazása
- Helyesírási, nyelvhelyességi szabályoknak és a szövegtípusoknak megfelelő hagyományos és digitális szövegszerkesztési szabályok átismétlése

FOGALMAK

Az eddig tanult fogalmak átismétlése

SZABADON FELHASZNÁLHATÓ ÓRÁK

Óraszám: 7 óra

FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK

- évfolyamok pedagógiai programban meghatározott mérései
- egyéni szaktanári döntéstől és a tanulói csoport kompetenciáitól, előismereteitől függően: dolgozatok, számonkérések a megadott témában változatos pedagógiai módszerekkel (hagyományos, digitális, csoportos, differenciált stb.)
- a tananyagok mélyebb, sokszínűbb tanítása
- ismétlés, gyakorlás, tehetséggondozás

Szabadon felhasználható órák tevékenységei	óraszám
<i>Mérések, dolgozatok, számonkérések a megadott témában változatos pedagógiai módszerekkel:</i> a, hagyományos, digitális, csoportos, differenciált stb. számonkérések b, évfolyamok pedagógiai programban meghatározott mérései (bejövő évfolyamoknál szövegalkotási készség és tartalmi igényesség)	4
<i>Tananyagok mélyítése:</i> a, gyakorlás, ismétlés, összefoglalás, mélyítés célzott szövegértési feladatokkal a megfelelő tanegységeknél, ahol az óraszámba nem fér bele b, tehetséggondozás, anyanyelvi versenyre felkészítés	3